

הרצח בבית-המטבחיים החזיר את

אבא חושי עמד בישיבת מועצת עיר רית חיפה ושפך דמעות תנין: "המקרה המזעזע שיך לתחום תהומות הנפש של האדם, שאין לי רשות להעמיק חקר בו. לי לא נותר אלא לומר, כי אני משתתף בצערן של המשפחות."

מנהיג חושיסטאן לא הסתפק בכך. לפתע, בטון מתחסד, עבר לסיגנון של "תפ" שו את הגנבו" "קיימים ענפים מסויימים, שאסור לאפשר השתלטות מונופולין עליהם", אמר, "ואין הבדל בין מונופולין פרטי למונופולין קואופרטיבי", וכדי ש"חם וחלילה לא יחשוד איש בכשרים, הצ" טנע מנהיג כנופיות חיפה עד לקומתו של אחרון פועלי הנקיון בעירייה, התחזה לעיני כל על מיעוט השפעתו וחוסר שליטתו ב" עיר: "אני דרשתי בהנהלת העירייה, שהעיר ריה עצמה תראג לחלוקת בשר לאורחים ותאפשר פתיחתו של בית-המטבחיים לכל אדם הרוצה לעבוד. אלא שבניגוד למה ש" מאמינים רבים, אין דעתו מתקבלת תמיד בהנהלת העירייה."

מפקד פלוגת האגרוף

מי של אוטק כהנא אינו ידוע כיום בציבור כשם של אבא חושי או יוסף אלמוגי, למשל. אולם באותם ימים הוא היה דמות ידועה ומפורסמת, שכוחה

בקפה. נוסף לזאת נענש בביטול מלאכה לשבוע ימים, ללא תשלום. המתלונן יוסף הקר נענש בשבועיים בטלה מאונס ללא תשלום. פסקי-הדין הוצאו במקום, ללא משפט ובירור. "כמו במשפטי ריגול שאינם סובלים דחוי", התבטא אחד החברים.

חבר אחד של הקואופרטיב, מחליף חיון, הרויח בתקופה מסויימת 85 ל"י. כאשר גילה זאת לצבי שימנסקי, התברר לו שבצי הרחיבה באותה תקופה רק 40 ל"י. העונש לא בושש לבוא. כעבור יום נשלח מחלוק חיון להעמיס בשר קפוא. יחד עם שני חברי הנהלה. כשהתכופף, הירפו השניים מהמטען הכבד בזויד, וזה נפל על גבו. חיון נזקק לשבועיים כדי לשוב לאיתנו.

כאשר הבריא, ניגש מחלוק להתלונן בפני נציגי מרכז הקואופרציה בחיפה. ה" תוצאה: הוא נקנס על-ידי הקואופרטיב ב" סכום של 30 ל"י. 20 מהם נתרמו ל" מושב זקנים ו-10 הילרות הנותרות שימשו כדמי מודעה בעתון, בה ביקש מחבריו סליחה ומחילה.

תקרית הספל המעופף

תבן שהדברים היו עוברים בשקט, לולא קורץ אחד מחברי הקואופרטיב, צבי שימנסקי, מחומר אחר. כזה שאינו מוכן להשלים עם צרותיו. בלי-כורחו ל" כנופיה מושחתת, אפילו אם ינסו לקנות את שתוקתו בטובות הנאה שונות.

הוא התחיל להתמרמר בקול בתוך ה" קואופרטיב, אירגן סביבו מספר חברים ו" פנה בתלונה לנציגי מרכז הקואופרציה בחיפה, גתלי ליפשיץ ויעקוב שינדורבסקי. בתלונה הופנתה תשומת לבם לטרור הש"ר רי ביחד ונדרשה התערבות המיידית.

ההתערבות המיידית באה. באחת האסיפות הכלליות, בנוכחות שני נציגי המרכז, עף לפתע ספל חרסינה כבד ישר אל מצחו של שינדורבסקי ורק במזל החטיא את המטרה. האסיפה עברה על תקרית הספל המעופף, כאילו היה זה בעשני לצון. בלי לצון הופנו אימים ברורים אל שימנסקי, כי באם לא יחול מהאשמותיו, תישלל זכותו לעבודה בקואופרטיב. שימנסקי לא נרתע. או הפסיקו זה באעצני טרור את זכותו לעבודה. הוא נאלץ לשבת שנה תמימה בבית, ללא משכורת.

חבר אחר של הקואופרטיב, אברהם רוזנברג, פנה אף הוא בתלונה למרכז ה-

חבר, הרי ביחד נקבע השכר על-ידי ההנ" הלה, שפעלה לפי ראות עיניה. היא גם שקבעה בצורה שרירותית מי זכאי לקבל תוספות, מתנות ותשורות לימי הולדת או להגים.

● לחברי הקואופרטיב שלא נגמו על הנהלה או על קבוצתו של אוטק, לא היתה גישה כלשהי לספרי החשבונות של החברה. הם לא יכלו לקבל כל דיוח על מאון הרווח וההפסד, ההכנסה וההוצאה, אפילו במידה שהדבר נגע בחשבונותיהם ה" אישיים.

● כל חבר שקיבל שכר, נאלץ לחתום בספר החשבונות בלנון — על ריק. הנהלת החשבונות היתה ממלאה אחר-כך, כראות עיניה, את המקומות הריקים, מאונת בצורה זו את התקציב, ללא כל קשר עם המציאות. איסור חמור הוטל על כל אחד מי חברי הקואופרטיב גלות לחברו מה גובה השכר שהוא מקבל.

● כאשר עמדו כעשרה מחברי הקואור" פרטיב להתגייס לצה"ל, הובטח להם הגי" ית, כי כשישחררו, יחולקו ביניהם 25 אחוז מרווחי החברה בתקופת העדרם. כא" שר חורו המשוחררים לעבודה, לא קיבל איש מהם את המגיע לו.

באנציקלופדיות, תחת הערך נאנגסטריוז, מופיע בדרך כלל תיאור מפורט על דרכי פעולתן של כנופיות הגאנגסטרים, שפעלו בארצות-הברית בשנות העשרים והשלושים של המאה. באנציקלופדיה העברית, למשל, מוסבר בין השאר, כי אירגונה הפנימי של כנופיות גאנגסטרים הוא דרך המנהיג השולט בכיפה, החוג הפנימי הנבחר ועד להמון החברים, הגרורות ומשתפי הפעולה... כנ" פיה כזו מקיימת משמעת פנימית על-ידי עונשים וגינוי מזה, ועידוד וציון לטובה מזה.

אוטק אירגן את הכנופיה שלו כמו ש" כתוב בספרים. יום אחד, למשל, חטא אחד מחברי הקואופרטיב חטא נורא. הוא גילה לחברו, שבתקופה מסויימת הרחיב 35 ל"י בלבד. האיש, יוסף הקר, התמרמר על משכ" רת כה זעומה וזקא בתקופה בה רבתה העבודה. לפי דעתו היה מגיע לו סכום כפול ומשולש. החבר, ה" גילה הקר את הסוד, החזיר. הוא הרחיב באותה תקופה רק 20 ל"י. מיד רץ האיש, בשם מוס, אל יהושע כהנא והתלונן בפניו על מיעוט חלקו.

תשובתו של אוטק: "טוב, אבל אילו שתקת, היה טוב יותר." על מוזס הוטל עונש בצורת עבודה מפרכת במשך ארבעה ימים רצופים, בעת שתבריו ישבו והתבטלו

איש זה

לא נפל מכותם של שני אלה. אבא חושי התמרמר, ובצדק, על שעתונים מסויימים מצאו לנכון לציין, כי אוטק כהנא היה פעם שומר ראשו. היתה זו הורדה קיצו" נית וזילולו בערכו של אוטק, שנעשתה על-ידי אנשים שלא זכרו מי היה האיש, בעצם, באותם הימים הטובים.

כהנא, יליד ברודי בפולין, שעלה ארצה ב"1924, לא עסק מעודו בפשיטת עורות או בהובלת בשר. הוא היה בנאי וברזלן, כמו יוסף אלמוגי. כשבתחילת שנות ה" ארבעים אורגנו פלוגות הפועל, היה אוטק מפקדן הבכיר, פקד אישית על פלוגת האיג" רוף שבניהן, אשר הייתה את הצבא ה" פרטי של מועצת פועלי חיפה, שאבא חושי היה אז המזכיר שלה.

היה זה תפקיד שהתאים לאופיו. שכן עוד בפולין, בעירת מולדתו, היה אוטק, כפי שזכרו ידידיו, מהלך כששני אקדחים צמר" דים לרכיו. מעניין לציין כי בחוג משפחתו ומכריו עשה אוטק רושם של אדם עדין ומנומס. אולם היה זה רושם חיצוני בל" בד. אמרה עליו קרובת משפחה באחת ה" הזדמנויות: "הוא משחק תפקידים כל ה" חיים שלו."

הטריאומוירט חושי-אלמוגי-אוטק שלט כבר אז, למעשה, על עיר הפועלים. בתום מלחמת העולם וכאשר המדינה נראתה כבר באופק, תיכנן טריאומוירט זה את הש" תלטותו הבלעדית על חיפה. התפקידים חולקו בין השלושה — חושי נטל לעצמו את המישור הפוליטי. אלמוגי מונה על כוח האדם והאגרוף ואילו יהושע כהנא קיבל על עצמו לראג לצד הכלכלי. היה זה רק מקרה שאוטק הפך למנהיג פושטי העורות. באותה מידה עשוי היה אלמוגי להמצא באותה עמדה, ולהתמנות לבוס קואור" פרטיב יחד. כי מבחינה אינטלקטואלית עלה אוטק על אלמוגי.

לפי מיטב המסורת של כנופיות הגאנגס" טרים בשקאגו, פרשו השלושה את המונח "סיר הבשר" פשוטו כמשמעו. הם הבינו כי השתלטות מונופוליסטית על ענף כלכלי חיוני זה, עשויה להחת מקור הכנסה חשוב. על אוטק הוטל התפקיד לארגן את "סיר הבשר" במתכונת הרצויה. הוא עשה זאת בשיטה ששום כנופיה אמריקאית לא היתה מתביישת בה.

חתימות ע" בלאנקו

עה שצמחה מחברי יחד, וצבי שימנסקי בתוכם, לחמו ביחידות קרביות במלחמת העצמאות, הפך אוטק את קואור" פרטיב למכונת הספקת כספים. כאשר הזרו חיילי צה"ל המשוחררים מבין חברי ה" קואופרטיב לעבודה, בשלהי 1949, החלו להבחין באופיו המוזר והמיוחד של הקואור" פרטיב שלהם.

● בעוד שבקואופרטיבים אחרים קובעת האסיפה הכללית את השכר שישולם לכל

היתה לו, לאבא חושי, סיבה טובה מאד לנקוט סגנון מתחסד וצבוע זה. כמה שעות קודם לכן נקברו בבית-הקברות של חיפה שתי גוויות, שלח בצורה הסרת תקדים למנוחתן, כשהן מלחת במשמרות כבדים של שוטרים מוזיינים, שפקחו עיניים עיר" גיות סביב, כאילו כדי למונע קרבות אק" דחים.

יהושע ("אוטק") כהנא (58), רוצח ומת" אבד וצבי שימנסקי (44), קורבן של מעשה רצח שפל ופדוני, הוטמנו בקברותיהם בהפרש זמן של שלוש שעות. ביום ששי האחרון מצאו שניהם את מותם בחצר בית" המטבחיים העירוני בחיפה.

אולם בניגוד לרושם שהתעורר אצל קור" אי הידיעות בעתונים ואצל שומעי הספריו של אבא חושי, לא נגרמו הרצח והתאב" דותו של הרוצח כתוצאה מריב של שני קצבים וסוחריו בשר. הרצח לא בוצע בעק" בות מאבק ועל זכויות ועל מעמד כלכלי. הוא היה התוצאה הבלתי נמנעת של משטר הטרור והגאנגסטרים בחושיסטאן והתגל" מותו הקיצוני והאכזרית ביותר עד כה של משטר זה.

חשיפת הרקע האמיתי למעשה הרצח האכ" זרי, קורעת את המסחה האחרון מעל פניו של הגאנגסטרים החושיסטי.

עבודה עברית

כי שימנסקי, נשוי ואב לשני יל" דים — רון בן החמש ואבי בן השלוש — איבד את חייו על שהעז להתקומם נגד חושיסטאן ובהתקוממותו אף איים לקעקע את סידורת המשטר החולש עליו. רציחתו היא טראגדיה שבועתים, משום ששימנסקי, כחבר מפא"י נאמן, לא ידע אפילו את המשמעות האמיתית של מעשהו.

הוא היה בסדר-הכל אדם פשוט, תמים וישר. כצבר, בן למשפחת קצבים, שהתחנך במוסד החקלאי במקצה-ישראל, נמנה על אותה גזע של צברים מחוספסים וקנאים, המזוונים ליהרג על אמונתם. במשך השנים שקדמו להקמת המדינה, עבד כפושט עיר" רות בבית-המטבחיים העירוני. כאשר הח" ליתא מועצת פועלי חיפה, בתחילת 1947, להשליט עבודה עברית בבית-המטבחיים, שיגרה לשם עובדים חדשים ואירגנה אותם יחד עם העובדים היהודים החתיקים בקור" אופרטיב שנשא את השם רב-המשמעות "יחד. היה זה רק טבעי שבצבי שימנסקי יצטרף לקואופרטיב לא רק מסיבות אישיות, אלא בהכרה מעמדית ברורה. שימנסקי לא ידע אולי עד יום מותו, ומה שלא ידעו חברים רבים אחרים בקואופרטיב פושיטי-העירוני ומובילי הבשר, הוא שליומי רעיון הקואופרטיב היו מטר" רות שונות לגמרי מיעון העבודה עברית, או השבת תנאי העבודה והשכר של עובדי בית-המטבחיים.

"הקואופרטיב אורגן", הסביר אבא חושי